

Tage Kristian Kristensens prædiken 2. påskedag

Taler

Tage Kristian Kristensen
Præst

Dato

22. april 2019

Sted

Sædden Kirke, Esbjerg

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 24, vers 13-35

- 1 Når vi i dag som afslutning skal synge Grundtvigs salme Som forårssolen morgenrød, er det ikke alene fordi den efter min mening er én af de fineste påskesalmer vi har, men i lige så høj grad fordi denne - og mange andre af vores påskesalmer - lader naturen og årstiden forkynde påskeevangeliets budskab:
- 5 ”Som forårssolen morgenrød, stod Jesus op af jordens skød, med liv og lys tillige”, som det lyder i salmens første vers! Påskehøjtiden og forårets komme indgår på denne måde i en poetisk samhörighed, der forkynder livets og lysets fremspiren af det kolde og golde vintermørke.
- 10 Traditionen tro skete der også i år op til påske en ”opblomstring” i beskæftigelsen med og interessen for kristendommen i medierne, hvor man hvert år ”tager den religiøse temperatur” på det danske folk, eller rettere, man ”tager temperaturen” på danskernes viden om kristendommen og om påsken, og skal man tro på undersøgelsernes resultater, så er de alarmerende! Vi véd ikke,
- 15 hvad vi tror på, og tror jo heller ikke alle på det vi véd. Det er ofte mediernes konklusion!

Blandt dem, der ikke tror på det de ved om kristendommen, er forfatteren Finn Abrahamowitz, som blandt mange andre titler også er forfatter til en biografi

20 om Jesus. Dem er der i øvrigt kommet flere af i de seneste år.

Abrahamowitz vil påvise, at Jesus ikke var Gud, men blot et menneske. Ganske vist et genialt og gudsbejstret, men dog et religiøst overspændt menneske.

- 25 Han vil desuden påvise, at Jesus ikke troede på Kristus og ikke så sig selv som Messias. Dette vil han bevise på baggrund af den sparsomme viden vi om den historiske Jesus råder over.

30 Evangelierne er skrevet sent efter at begivenhederne har fundet sted og er både præget af de fire skrivers og Paulus' egen tro, af deres ønsketænkning og af deres teologiske egeninteresser, siger han.

Opstandelsen er aldrig sket, mener han, for Jesus blev slet ikke stedt til hvile
35 noget sted. De, der for romernes hånd måtte lide korsdøden, blev smidt i massegrave eller fortæredes af rovfugle og hunde, så der var ofte intet legeme at få fat i efter døden, hævder forfatteren, og så er dét jo forklaret!

Evangelisterne var ikke øjenvidner og de og Paulus omtolkede Jesus til noget
40 andet end det han var. De vil, ifølge forfatteren, "sælge troen på Jesus som Kristus som en god idé de selv havde opgivet alt i livet for".

Finn Abrahamowitz vil med andre ord vide besked om den historiske Jesus.
Han vil med fornuftens og videnskabelighedens øjne se det før han tror det!

45 Egentlig er det jo ung vin på gamle lædersække, som vi til udødelighed har lagt øre til. Lige siden oplysningstiden har man opereret med at søge rationelle forklaringer på evangeliets fornuftsstridende begivenheder. For eksempel mente man, at Jesus ikke var "rigtig" død, men kun "skindød", og derfor kunne han
50 opstå fra de døde.

Han gik heller ikke på vandet, men blot i vandkanten. Det så blot ud som om han gik han på vandet fra det sted, hvor disciplene befandt sig.

55 I det hele taget var den holdning fremherskende, at under-tro var over-tro. Man mente allerede dengang at kunne gøre fornuftigt og videnskabeligt rede for alt, som man jo også mener at kunne det i dag, selvom moderniteten, der tog sin begyndelse med oplysningen, i dag er mere mådeholden og mindre skråsikker i sine udsagn om at kunne begribe hele virkeligheden.

60 Overfor teorier som dem, der fremføres af Finn Abrahamowitz og mange andre, står vi i dag som Paulus dengang stod overfor vranglærerne i den korintiske menighed, som vi før hørte det læst fra alteret.

65 For fastholder vi ikke Jesus som den opstandne Kristus, så er vores prædiken jo tom og vores tro er dermed tømt for det tilsagn, som er indeholdt i Jesu

opstandelse for os. Så har Paulus ret, når han i sin forsvarstale siger, at vi er de ynkværdigste af alle mennesker, hvis vi alene i dette liv har sat vores håb til Kristus!

Men udfald og kritiske røster mod kristendommen ligesom dem, vi har hørt fremsat af Finn Abrahamowitz og mange andre før og efter ham udgør så vist ingen trussel mod troen, og derfor er der egentlig heller ikke brug for en forsvarstale for påskebegivenhedens sandhed - for hvad er det egentlig, der mangler i sådanne teorier og betragtninger?

Der mangler den helt afgørende og grundlæggende forståelse for, at det ikke er beviset der skaber tro, men troen der skaber beviset. Ad bevisets vej når intet menneske til kristendommen, så sandt som beviset blot kræver beviser, og så havner vi i den evige ”trædemølle”, hvor vores tydning af virkeligheden og tilværelsen indsnævres uendeligt, og hvor vores modtagelighed for livets gådefulde sider mistes.

Kristendommen er ikke en korsfæstelse af forstanden, den er tværtimod en udfordring til forstanden og til at tænke med tilslutning af troen.

Vi må med andre ord tro før vi kan forstå, og for at vi kan forstå. Troen er altid forudsætning, aldrig en konklusion.

Og det bringer os omsider til evangeliet om disciplenes vandring til Emmaus.

De to af disciplene fortæller Jesus, der som en for dem endnu ukendt og fremmed, slår følge med dem på deres vej til Emmaus. De taler om alt det, der er hændt i de seneste dage i Jerusalem, og de er bedrøvede over det hele, dels fordi de havde ventet at Jesus skulle være Israels politiske frelser og forløser, og dels er de forfærdede over, at nogle kvinder siden har fortalt dem, at Jesu grav er fundet tom og at de hævdede at Jesus lever.

De genkender ham først som den opstandne Kristus idet han bryder brødet med dem. Indtil da er de på en måde lukket inde i deres fortvivlelse og i deres mismod.

Men det bevis, disciplene får, er ikke det bevis, der er foranlediget af den videnskabelige tilgang. Det bevis, de som Jesu samtidige får, er

genkendelighedens bevis.

110 Den mand, der sidder overfor dem og bryder brødet med dem, er den mand, som de kendte og hele tiden havde kendt.

115 Disciplene er et eksempel på en anden måde at forholde sig til opstandelsens mysterium på, en anden måde at tro på! Nemlig den lidenskabelige trosindstilling, som de siger: "Brændte vore hjerter ikke i os mens han talte til os på vejen og åbnede Skrifterne for os?"

120 De viser os, at den lidenskabelige tro skal med, at man selv skal med, for det er som sagt ikke beviset, der skaber troen. Tro er derimod, uden først at have fået syn for tegn, at turde gå helt ind i noget og at engagere sig fuldt og helt.

125 Troen er, som Søren Kierkegaard har sagt, et tillidsfuldt og vovemodigt "spring ud på de 70.000 favne vand", eller som det udtrykkes i Hebræerbrevet: "Tro er fast tillid til det, der håbes på, overbevisning om det, der ikke ses". Tro er overbevisning, er over beviset, og er som sådan en livsytring, der gælder for os alle i alt hvad vi gør.

130 Hvis jeg for eksempel bad min kone om at bevise for mig, at hun elskede mig - som hun undertiden siger at hun gør - især når jeg tager opvasken og støvsuger! - så måtte jeg alligevel have tillid til hende, tro på hende og håbe på, at det hun siger er sandt, for bevise hendes kærlighed, det kan hverken hun eller jeg. Der er vi udleveret til at tro hinanden, fordi troen også i dette tilfælde er en forudsætning og ikke en konklusion.

135 Man kan tolke evangeliet om vandringeren til Emmaus sådan, at troen også er at slå følge med Ham, ligesom han slår følge med os på alle vores veje.

140 Troen er den livsvirkelighed, som Kristus selv giver os ved sit nærvær midt i tvivl og fortvivlelse, og for disciplene åbenbares en virkelighed, der viser ud over dødens og forgængelighedens vilkår. Dét er påskens budskab, der åbenbares for dem: at Gud gjorde vores menneskelige vilkår til sine, for at gøre sine guddommelige vilkår til vores.

Kristus led og gennemlevede korsdøden og opstod på tredjedagen for at gøre det muligt for os at følge ham efter gennem døden til livet.

Dét er kernen i vores tro, uden hvilken den er tom. Det er en tro, der forholder sig foregribende til påskeevangeliets forkyndelse af syndernes forladelse og det evige liv, og ikke en fornuft, der forholder sig begribende og begrænsende til virkeligheden.

Jeg hørte engang en videnskabsmand sige som slutbemærkning til et radioprogram: "virkeligheden vil altid overgå enhver fantasi og forestilling".

Og Paulus siger et sted i Korintherbrevet: "Endnu ser vi i et spejl, i en gåde, men da skal vi se ansigt til ansigt. Nu erkender jeg stykkevis, men da skal jeg kende fuldt ud, ligesom jeg selv er kendt fuldt ud",

Ved troen aner vi en helhed, der sprænger både virkelighed og vores forestillinger, en helhed, der viser ud over det, vi kun stykkevis kan begribe og erkende, og påskedagene er vores tros "udkigstårn".

Hermed tror vi os delagtiggjort i en helhed, som er uendelig meget større end livets dødelige vilkår.

Påskedagene var de første dage i en helt ny begyndelse, for disciplen, ligesom den er det for os i dag.

Jakob Knudsen har i sine Christelige Foredrag sagt: "Hvor troen er, dér er Gud, og hvor han er, dér er hans fred og med den alt i orden Når vi hviler i Guds favn, da har vi lov til at sige: nu er alting godt, der er intet, intet i hele verden, der kan rejse anklage mod os. Vi kan skyde alle tanker bort, som vil forstyrre os i vor hvile hos Gud i troen...."

Når vi derfor i troens rum, og ikke med objektive krav om historisk beviskraft, træder helt ind i gravens og opstandelsens rum med alt hvad vi er som mennesker, med engagement, og ikke blot bliver stående udenfor for blot nysgerrigt at "kigge ind", eller for blot at betragte påskeevangeliet som en lære, så kan vi bekræftende og bekendende istemme både Jakob Knudsens ord og ordene i Grundtvigs salme:

Ja, han er her guddoms-manden, sprængte er nu dødens bånd.
Han er visselig opstanden og hans ord er liv og ånd.

185 Nu en forårmorgen skøn, rinder op for os i løn.
Og som påskesalmen klinger vokser sjælens fuglevinger.

Amen.

190

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

195

Tags

2. påskedag, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/tage-kristian-kristensens-praediken-2-paskedag>

200

205

210

215

220